

číslo 1.



PROSINEC 2019

*Ludmírov*

**Z P R A V O D A J**

*Ponikev • Milkov • Ospělov • Dětkovice*

## SLOVO STAROSTY

Vážení spoluobčané, chalupáři a také všichni, které zajímá dění v naší obci. Rádi bychom Vám touto formou přiblížili plány a rozhodnutí zastupitelstva obce, ale také připomenuli kulturní a společenské dění v obci a jejich místních částech.

V průběhu letošního roku rozhodlo zastupitelstvo obce o podání žádosti o dotace na tyto akce: rekonstrukce kulturního domu v Milkově s předpokládaným rozpočtem akce 8.170.739 Kč, dostavba a rekonstrukce chodníků v Milkově s předpokládaným rozpočtem 3.911.671 Kč, rekonstrukce kamenného kříže v Ponikvi s předpokládaným rozpočtem 105.016 Kč, dotace na pokrytí nákladů školení členů jednotky sboru dobrovolných hasičů ve výši 11.200 Kč, dotace na lesní Fit park Ludmírov s předpokládaným rozpočtem ve výši 509.867 Kč, rekonstrukce místní komunikace Dětkovice s rozpočtem akce 1.070.779 Kč a dotace na dětské hřiště Ponikev s předpokládaným rozpočtem 414.909 Kč. V součtu tyto akce představují částku 14.194.181 Kč, o kterou je v rámci dotačních programů žádáno.

Mimo tyto podané žádosti probíhají práce spojené s vybudováním zdroje pitné vody pro místní části Milkov a Dětkovice a případné dobudování vodovodu v Ospělově. Stali bychom se tak nezávislí na vodních zdrojích ve správě ZOD Ludmírov.

Zastupitelé také schválili nákup traktoru, kterým se odváží komunální odpad na skládku Březina a sváží se jím taktéž bioodpad na kompostárnu. Tím jsme se dostali k otázce nakládání s odpady, kde nejvíce záleží na Vás občanech, kde se který druh odpadu nakonec zlikviduje. Je finančně neúnosné, aby bioodpad končil v popelnici spolu s odpadem komunálním a rád bych Vám tímto chtěl poděkovat za ochotu třídít odpady a snížit tak náklady na jejich likvidaci. V konečném důsledku jste tak částečně schopni sami ovlivnit výši poplatků za svoz odpadu. Podle údajů z posledních pěti let se podařilo díky třídění bioodpadu a také stále se zvyšujícímu zájmu Vás občanů o třídění skla, plastů, kovu a papíru snížit množství vyvezeného odpadu ze cca 115 tun v letech 2014 - 2017 na 80 tun v roce 2018. V průběhu letošního roku došlo ke změně systému ukládání komunálního odpadu, kde od 1.3.2019 měla vzrůst cena za uložení 1 tuny komunálního odpadu na neúnosných 3.300 Kč a proto jsme hledali finančně výhodnější možnost ukládání odpadu a zajistili jsme pro naši obec uložení odpadu za 1.017,50 Kč za 1 tunu. Myslím si, že jsme tím na dlouhou dobu upevnili stabilitu poplatků za svoz TDO pro naše občany a nebudeme je nuceni zvyšovat. Rád bych ještě upozornil, že pro svoz komunálního odpadu jsou určeny kovové popelnice, na které je svozová technika nastavena. Plastové popelnice tak používáte s rizikem, že zejména v zimním období, kdy je plast vlivem nízkých teplot křehký může dojít k jejich poškození. Kovové popelnice prodáváme našim občanům za 800 Kč. Samostatnou kapitolou je udržování pořádku kolem sběrných nádob na tříděný odpad a kontejnerů na bioodpad. Nemohu přece vysypat odpad vedle nádoby na zem, protože je plná, zbavit se tak svého problému, ale přidělat tak zbytečnou práci někomu jinému, nehledě na to, že tím znečišťuji okolí. Dnes je odpadem i listí a tráva, ale přesto se stále najdou tací, kteří je na svých zahradách pálí. Nejen, že se to nesmí, ale prosím za většinu ostatních, berte na nás ohled a nezamořujte kouřem celou vesnici.

Nyní Vás chci seznámit s příjemnější a dovolím si říci historickou událostí, kterou taktéž letos schválilo zastupitelstvo obce a rozhodlo se dát možnost volby Vám občanům. Jedná se o výběr obecních symbolů, tj. znaku obce a k němu příslušné vlajky. Tyto návrhy zpracoval heraldik a dle vyjádření člena podvýboru pro heraldiku a vexilologii Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, odpovídají zásadám heraldické a vexilologické tvorby a mohou být předloženy k projednání. Váš názor je pro rozhodnutí zastupitelstva důležitý, a proto Vás prosím o vyplnění odpovědního lístku, který jste našli uvnitř zpravodaje a doručení na Obecní úřad nebo zastupitelům ve Vaší obci nejpozději do 10. ledna 2020.

Na závěr mi dovoluť jménem zastupitelstva obce Ludmírov a také jménem svým popřát Vám do roku 2020 pevné zdraví, hodně štěstí a spoustu osobních i pracovních úspěchů.

*Jan Kuchař*  
starosta



# ROK 1919 ANEB PŘED STO LETY

Vybrat téma, které bych zde uvedl, nebylo jednoduché. Minulý rok jsme si připomněli zlomová výročí 1618, 1848, 1918, 1938, 1948, 1968. Jednalo se o události, které výrazně poznamenaly život našich obyvatel. V letošním roce plném „devítek“ jde o události z let 1419, 1939, 1989, 1999 k nimž bylo řečeno mnohé. Roky, které po nich vždy následují, jak už tomu bývá, jsou často v jejich stínu. Přitom právě po nich se rozjíždí soukolí událostí a dějů, která zasluhují pozornost. Přijměte prosím pozvání proti proudu času. Nebude to trvat dlouho. Pouhých sto roků.

Vítejte v roce 1919. V době, kdy naše vesnice jsou ještě bez elektrického proudu, zpevněných cest, rádií, televizorů, počítačů, mobilů, automobilů, internetu, volných sobot, nemocenských, dovolených, vodovodů, veřejného osvětlení, dopravního spojení...

Jak víme, vše začalo již za války a vyvrcholilo to v říjnu 1918, kdy byla v Praze nečekaně vyhlášena československá samostatnost a Národní výbor československý převzal moc v zemi. Říjnovými událostmi roku 1918 začala nenásilná revoluce. Byla jmenována prozatímní vláda a zvolen prezident. Stoleté výročí vyhlášení samostatného státu jsme si v našich obcích připomněli v minulém roce. V Ludmírově byl odhalen rekonstruovaný pomník padlým občanům. Na Dětkovicích, v Ospělově a v Milkově byly vysazeny lípy svobody. V těch říjnových dnech roku 1918 nevznikl pouze nový stát, ale také se zrodil nový model politického uspořádání. Jedenáctý listopad znamenal definitivní tečku za Velkou válkou (1914 -1918). Válkou jakou dosud lidstvo nezažilo. Padlí byli v každé naší obci. Mírem strasti nekončí. Bylo potřeba vojensky zajistit německojazyčné pohraničí, ve kterém tamní nacionalisté vyhlásili na přelomu října a listopadu 1918 čtyři samostatné župy a žádali jejich připojení k Německému Rakousku. Do konce prosince bylo pohraničí zajištěno vojskem mladého československého státu.

Dne 27.10.2016 vyšel v týdeníku 5+2 článek Milana Šverdika „Samostatný stát nechtěla až pětina obyvatel, říká kronikář“. V tomto článku pan Petr popsal tehdejší situaci následovně: „Po roce 1918 hodně věcí záviselo na armádě. Tatínek působil u štábu 13. praporu ze Šumperka ustavený v roce 1918. Bojoval u Kyjeva, kde byl raněn, a po založení samostatného státu narukoval do Šumperka. Vyprávěl, že tam měli hodně problémů, protože tam žilo mnoho Němců, místy až osmdesát procent. Každý týden museli zasahovat někde v hospodě, kde se strhla rvačka. Státní moc tehdy ustavená nebyla, takže hodně záviselo na armádě. Domů do Ludmírova se jeho otec mohl vrátit až v roce 1920. Založil zde obchod se smíšeným zbožím. Večer se u něj scházeli

muži a vyprávěli si zážitky z války. Lidé tehdy byli rádi, že máme samostatný stát. Ale někteří při besedách říkali, že za Rakouska Uherska bylo lépe. Například sedláci se moc neradovali. Sádlo třeba stálo 30 korun, ale později jeho cena spadla na 12 korun. Tatínek tvrdil, že přecenění zboží, které měl v obchodě, ho stálo kolem 20 tisíc korun. Nikdy si ale nestěžoval“. Naproti tomu na Těšínsku a Slovensku budou v tomto roce probíhat regulérní boje a bojové střety.

První poválečný rok 1919 byl v našich obcích velmi bolestivý. Obyvatelstvo je zbídačené válečnými rekvizicemi všeho druhu. Je hlad a drahota. Pokračuje válečné hospodářství. Nedostatek zboží, přetrvává přidělový systém. Rekvizice pokračují dál, ale naši občané v euforii mají soucit s bližními a víru v Boha. Pokračuje euforie a radost z nabyté svobody, zejména z konce války a válečného strádání. Radostné je shledání s těmi, kdo se z fronty vrátili domů. Smutek a žal panuje nad těmi, kteří padli. Mnozí jsou stále nezvěstní. Naděje klesá. Východní legionáři se probíjejí přes Sibiř dál na východ. Smutek a těžké žití se nachází v rodinách padlých. Otcové, synové, bratři... V roce 1919 stojí před prozatímní mocí obrovské výzvy. Německojazyčné pohraničí českých zemí se chce odtrhnout, na Slovensku panuje až do poloviny roku 1919 nepřehledná situace. Dávají o sobě vědět radikální socialisté, kteří požadují ještě větší společenské změny po vzoru bolševického Ruska. Pokračuje nejistota kolem státních hranic, kterou vyřeší až smlouvy podepsané v Paříži. Přetrvává válečné hospodářství, proto dál obyvatele trápí nedostatek potravin a drahota. Je nutné co nejdříve oddělit měnu a zajistit hranice. Ovšem prohlubují se také spory politické i osobní mezi samotnými zakladateli státu. Základy nového státu vznikají bez zástupců menšin. Prohlubuje se koncept čechoslovakismu.

První lednový den roku 1919 vstupují československá vojska do Bratislavy. 18.1. začíná mírová konference v Paříži a to za československé účasti. 20.1. vojsko dokončuje obsazení Bratislavy. Spor o hranice nekončí. 23.1. předkládá Československo Polsku ultimátum na vyklizení Těšínska. 24. – 30. 1. pláne Sedmidenní válka o Těšínsko, která končí pro Československo vítězstvím, avšak hluboce poznamenává naše vztahy s Polskem, které se jeví jako budoucí spojenec. V polovině února svěřují Dohodové mocnosti Podkarpatskou Rus Československu.

Do života našich obyvatel výrazně zasahuje měnová odluka a reforma. Všechny rakouské a uherské bankovky nacházející se na československém území se mají okolkovat a stát se základem nové národní měny, pro kterou je vybrán název „koruny a halěře českosloven-

ské“. Jedná se o obranu před inflací. Opatření si žádá uzavření hranic, což zhoršuje zásobování. Kolkování rakousko-uherských bankovek probíhá v Ludmírově v místní škole a to ve dnech 3. – 4.3.2019. Okolkované obnosy jsou občanům vráceny 6.3.1919. Tyto okolkované obnosy jsou majetným z poloviny zadrženy. Ze zadržovaných obnosů jsou sráženy dlužné obnosy daňové. Výplata zadržovaných obnosů je na žádost provedena později. Ovšem i v naší obci vyskytují nedůvěřivci a podivíni, kteří se chtějí kolkování vyhnout a jsou tak poškozeni. Podle nařízení je proveden soupis vkladů, členských a závodních podílů za účelem majetkové dávky. V Ospělově se kolkuje obnos za 12.250,-. Vklady nad 500,- jsou zabaveny a vráceny později. Nadšení pro svobodnou vlast pokračuje. Dne 9.4.1919 je v Ludmírově založen tělocvičný odbor Sokola. Pozdější hybatel mnoha kulturních akcí v naší obci.

Důležitým momentem pro naše občany je dubnové přijetí zákona o pozemkové reformě. Ta spočívá v záboru zemědělské půdy nad 150 ha, nebo celkové půdy nad 250 ha. A to za náhradu pohybující se mezi jednou třetinou až polovinou reálné ceny. Za tímto účelem je založen Pozemkový úřad. V Ludmírově bude probíhat pozemková reforma velkostatku Sylva Tarouca v roce 1930. V Milkově a Ospělově proběhne pozemková reforma velkostatku Bouzov (Řád německých rytířů) v roce 1933. V roce 2016 téma pozemkových reforem patřičně zpracoval pan J. Petr, což jsem zapsal do kroniky Obce Ludmírova.

Na prvního máje vysazují v Ludmírově nadšení členové Sokola, školní rada a školní děti lípy svobody. Dvě lípy svobody před školou, dvě lípy u kaple sv. Anny a tři lípy před domem č.p. 26.

Počátkem května zasahuje naše obyvatele bolestivá zpráva. 4.5. při letecké nehodě zahynul M. R. Štefánek. Velkého významu tohoto osvoboditele je vzpomenu to nejen ve škole, ale také v místním Sokole.

Končí několika měsíční úsilí Rusínských národních rad, které se 8.5. vyjádřily pro připojení k Československu.

V roce 1919 zakupují občané Ospělova od firmy z Brna nový zvonek na kapli a to ocelový. Cena činí 280 K a 20 hal. v Brně. Dne 11.5. pro něj jede ospělovský domkař Mičoch Josef, č.p. 9. Na zvon provedl domovní sbírku Sedláček Josef, č.p. 20. Zvon sundali ještě za války vojáci, a to na Štěpána 1917. Zvonek vážil 19,5 kg a občany byl považován, neboť mnoho předků doprovázel na jejich poslední cestě. Marré je konstatování tehdejšího kronikáře F. Eliáše: „Nebýtí přifaření do Kladek, nemuseli jsme zvonek odevzdati, neboť na Litovelsku se zvony nebraly, jen na Třebovsku“. Na rekvíro-

vaném zvonku na jedné straně byl sv. Gothard na druhé straně sv. Anna. Všeobecně se tehdy hovořilo, že takto odebrané zvony válce již brzy odzvoní. Odzvonilo, ne však na dlouho. V Maďarsku není situace růžová. V Budapešti je vyhlášena bolševická Maďarská republika rad, která nehodlá dodržovat jakékoliv mezinárodní dohody a zamýšlí rozšířit svoji moc na celé území bývalých Uher. Československá armáda musí o Slovensko opět bojovat. 20.5. Maďarská Rudá armáda zahajuje rozsáhlý útok na Slovensko. 13.6. na Pařížské mírové konferenci je určena definitivní podoba československo-maďarské hranice.

Jelikož zdárný život v obci vždy závisel nejen na spolcích, ale zejména na kvalitní samosprávě, dne 15.6.1919 v našich obcích probíhají obecní volby a to na základě Volebního řádu v obcích republiky československé, vydaného v lednu 1919. O vládu v Ludmírově (volili také občané Dětkovic) se utkávají dvě uskupení. Číslo jedna má Československá strana lidová. Číslo dvě má Republikánská strana československého venkova a domoviny. Volí se podle principu poměrného zastoupení do patnáctičlenného obecního zastupitelstva. Lidovci získávají 11 mandátů. Republikáni získávají 4 mandáty.

#### Zastupitelstvo obce Ludmírov 1919

1. Šnévajs Adolf, rolník, č.p. 12
2. Hopjan Josef, rolník, č.p. 54
3. Vařeka Klement, rolník č.p. 17
4. Navrátil Jos., obchodník, č.p. 84
5. Navrátil Rudolf, domkař, č.p. 9
6. Čapka Vilém, domkař, č.p. 11
7. Faltýnek Alois, Dětkovice, č.p. 12
8. Jurníček Florian, Dětkovice, č.p. 2
9. Eliáš Arnošt, Ludmírov, č.p. 43
10. Navrátil Hynek, rolník, č.p. 19
11. Koutný Alois, řezník, č.p. 14
1. Sedláček Konrád, rolník, č.p. 2
2. Navrátil Bernard, domkař, č.p. 47
3. Navrátil Rudolf, rolník, č.p. 53
4. Svozil Rudolf, rolník, č.p. 52

Starostou Ludmírova byl zvolen lidovec Adolf Šnévajs. Prvním náměstkem Josef Navrátil. Druhým náměstkem republikán Konrád Sedláček.

V Ponikví rezonuje téma rozdělení obyvatel v obci na stranu domkařů a starousedlíků (rolníků). Neboť převládá spor, který se historicky vede mezi starousedlíky a domkaři o lesy „Rotky“ a „Skalky“ o výměře 90 mír. Tyto lesy užívají starousedlíci od roku 1720. Lesy tehdejšími usedlými darovala v roce 1661 velmi zbožná hraběnka Kateřina Zuzana Liborie Prácká rozená ze Zástřizl – dědičná paní na Jesenci a to na budoucí časy. Věnovací listina se ztratila při požáru. Na obci zůstal pouze její opis. Volí se podle principu poměrného zastoupení. Odevzdáno je 165 platných hlasů. Za stranu rolníků jsou zvoleni: Josef Kuba, Šmída Antonín starší, Kubálek Antonín, Šmída Alois, Zapletal Pavel, Snášel Jan. Za stranu domkařů jsou zvoleni Zapletal Jan, Kvapil Josef, Švéda Jan, Vymětal Jan, Obšel Libor, Rosa Antonín.

Starostou obce Ponikev je zvolen domkař Jan Švéda. Jan Zapletal náměstkem.

Po volbách vše dobře dopadlo. V roce 1919 jsou lesy zákonem přiknyty obci a starousedlíci budou dostávat po dobu 6 roků poloviční čistý výtěžek. Tímto krokem budou dlouhotrvající spory v obci ukončeny.

Na Slovensku stále hoří boje. Končí teprve počátkem července. Maďarská armáda se stahuje. Armáda si nevydechne. V polovině srpna obsazují československá vojska Petržalku u Bratislavy.

Koncem října u nás začíná chumelit a mrznout. Výrazně se otepluje až v prosinci. Zblýlá úroda se konečně dostává pod střechy. Vzešlé obilí je slabé. Mnozí hospodáři se obávají, zda ozim řádně přezimuje.

Na podzim se naši obyvatelé setkávají s novými platidly, neboť se začíná s jejich výměnou za nové. V letech 1920 – 1923 bude následovat druhá kvalitnější emise. Peněz mezi obyvateli však není mnoho. Mnozí si musí

na živobytí půjčovat. V polovině listopadu nastává v oblasti financí pro naše občany další zlom. V neděli 16. listopadu 1919 je v naší obci založen peněžní ústav zvaný Reifaisenka. Lidově označovaný také jako kempelička. Lidé si tak nemuseli jinde půjčovat na vysoký úrok. V nejednom případě až lichvářský. Heslo spolku zní: „Pro lid“. V kronice za heslem následuje přání: „Kráčej milý spolku za tímto heslem, a pokud mu budeš věrný, dá Bůh tvé tužbě ušlechtilé, rád dojít cíle!“. S kempeličkou měli naši občané dobrou zkušenost. Ta převládala v jejich paměti i později. Bohužel v divokých devadesátých letech minulého století byl pojem kempelička díky rozkrádání a následným krachům zcela vyprázdněn.

V následujícím roce 1920 končí revoluční kvas a navzdory všem nedostatkům vzniklo středně velké, hospodářsky úspěšné, diplomaticky aktivní, demokratické Československo, které si svůj režim a svobodu jako jediné v regionu uhnulo až do násilného zániku, který přišel z nacistického Německa v letech 1938 a 1939. Bude přijata ústava. Společně s ní státní symboly. Budou se konat volby. Přestože život za první republiky nebyl mnohdy v našich obcích vůbec jednoduchý, tak občané našich obcí o to více žili společenským životem. Žactvo bylo vedeno k práci, lásce k vlasti i Bohu. K jiným hodnotám, než je tomu dnes. Hodnoty, které současní mladí mají již problém pochopit. Občané měli plno starostí i radostí. Na venkově převládala pospolitý život, byť trable a rozpory zde byly pochopitelné také. To už je ale jiná kapitola. O tom třeba někdy přistě. Závěrem mi dovolu, abych vám popřál klidné a požehnané svátky v kruhu vašich nejbližších. Do nového roku 2020 vám přeji pevně zdraví, vnitřní klid, spokojenost, naději a optimismus.

*Mgr. Daniel Žák - kronikář*

## HONEBNÍ SPOLEČENSTVO LUDMÍROV

Společenstevní honitba Ludmírov vznikla rozdělením Honitby Kladky v roce 1993 podle nového zákona o myslivosti a byla uznána dne 24. 3. 1993. Honitbu tvoří 1722 ha souvislých honebních pozemků v nadmořské výšce okolo 400-500 m n. m. Normovaná zvěř je srnčí a mufloní, dále se vyskytuje zvěř černá, okrajově sika a dančí. Z drobné zvěře zajíc na minimálních stavech. Z ostatní zvěře je to liška, jezevec, psík mývalovitý. V současné době vykonává právo myslivosti 20 mysliveckých členů, kteří se aktivně podílejí na přikrmování zvěře, obstarání krmení, o výstavbu a údrž-

bu mysliveckých zařízení, vyhánění zvěře při senosečích ve spolupráci se ZOD Ludmírov. V roce 2019 pokračoval intenzivní odlov zvěře černé, abychom zamezili šíření afrického moru prasat a škodám na zemědělských plodinách. V roce 2019 bylo prozatím odloveno 27 kusů černé zvěře. V předchozím roce to bylo 38 kusů. Z toho je patrné, že stavy černé se začínají pomalu snižovat. Dále bylo odloveno 9 kusů srnčí zvěře, 2 kusy dančí, 2 kusy zvěře sika, 14 lišek a 1 jezevec. Problémem je velký počet sražené zvěře auty a uhynulé zvěře. Ne všechny kusy byly nalezeny. Celkem

bylo nalezeno 14 kusů srnčí zvěře, což by byla v případě odlovu významná finanční částka, která v rozpočtu chybí, tudíž musí členové tuto částku dorovnat z vlastní kapsy.

Chtěl bych poděkovat všem mysliveckým členům za jejich práci, kterou pro honební společenstvo a myslivost odvádějí. Na závěr přeji jménem honebního společenstva všem občanům do roku 2020 hodně zdraví a osobní spokojenosti.

*Za honební společenstvo  
J. Kopka, myslivecký hospodář*

# ČINNOST JEDNOTKY SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ LUDMÍROV

V současné době je platné aktualizované NAŘÍZENÍ Olomouckého kraje č. 2/2016 ze dne 7. 4. 2016, kterým se stanoví podmínky k zabezpečení plošného pokrytí území Olomouckého kraje jednotkami požární ochrany. Uvedené nařízení stanovuje požadavky na JPO – počet jednotek požární ochrany a doba jejich dojezdu na místo zásahu. Vedle jednotlivých dobrovolných požárních sborů SDH v našich obcích taky existuje zásahová jednotka JSDH Ludmírov, která má pole působnosti ve všech místních částech obce Ludmírov, výjimečně i mimo ně.

**Personální obsazení naší jednotky:** velitel jednotky (VJ) Michal Nedoma, zástupce VJ a velitele družstva (VD) Pavel Stražický a VD Zdeněk Poles, tři strojníci Jaroslav Nedoma, Václav Richter, Stejskal Stanislav. Velitelé jednotek a družstev se každoročně podrobují přezkoušení na stanicích HZS. Mimo jiné jsou všichni členové jednotky průběžně během roku školeni na řešení různých typů mimořádných událostí, mají zdravotnické kurzy, školení na obsluhu motorových pil. Najde se zde i technik chemické a technické služby, technik spojové služby a technik ochrany obyvatelstva. Zásahová jednotka tedy čítá celkem 15 členů.

## V tomto roce jsme byli přítomni u těchto zásahů:

**22. února 2019** v 18:35 hodin na výzvu KOPIS (krajské operační středisko) hlášený požár komínu v Ponikvi.

**11. března 2019** třikrát v jeden den na výzvu KOPIS od 1:16 hodin výjezd k popadaným stromům na silnici, způsobeno vlivem silného větru. V našich obcích byl výpadek elektrického proudu.

**10. dubna 2019** byl zásah v 14:19 v Ludmírově čp. 118, požár sazí v komíně. Zasažovali jednotky JPO HZS Konice, JPO Ludmírov.

**29. března 2019** v 18:16 hodin – na výzvu KOPIS požár travního porostu mezi obcí Ponikev a Hvozdu, vyhodnocen jako planý poplach (výjezd HZS Konice, JPO Hvozdu).

**1. července 2019** – tři zásahy v souvislosti se silnou bouří a kroupami, která toho dne u nás a v okolí (pás Konice – Slatinice) řádila. Ludmírov nebyl výjimkou, i když kroupy zde padaly malé. V sousedním Hvozdu to byly kroupy o velikosti golfového míčku. Naši hasiči pracovali na odstranění stromu a stáda krav na silnici. Přival vody byl také v Ponikvi. Na Srděčku u závrtu u koní se vytvořilo malé jezero, jak podzemí nestíhalo brát vodu.

**11. listopadu 2019** – pomoc při likvidaci požáru domu čp. 49 v Ludmírově.

## V minulém roce jsme zasahovali:

**17. března 2018** technická pomoc. Velké větve na komunikaci. Příjezd k zásahu ve 22:08 hodin. Odjezd ve 22:34 hodin. Strom byl spadlý u Dětkovic za zatáčkou za Kopkovým. Silný víchř zde vyvrátil strom, který spadl na vozovku. Musel se odstranit. Po příjezdu k místu události byla již na místě jednotka z Kladek a větve byly odklizeny. Hasiči projeli komunikaci Dětkovice-Milkov-Ponikev-Ludmírov bez dalších událostí a vrátili se na základnu.

**28. července 2018** technická pomoc. Odstranění stromu přes cestu. Příjezd k zásahu v 15:42 hodin. Odjezd v 16:10 hodin. Po příjezdu odstraněn strom v lese za Dětkovicemi směrem Ludmírov. Po průtrži následně projeta trasa v našem katastru a pak návrat na základnu.

**3. září 2018** technická pomoc. Splavená ornice na komunikaci mimo obec a vyčištění studny. Příjezd k zásahu v 15:10 hodin. Odjezd v 19:38 hodin.

**17. září 2018** technická pomoc. Likvidace

obtížného hmyzu. Odchyt a likvidace sršního hnízda na dětském hřišti u zemědělského družstva v Ponikvi. Příjezd k zásahu v 9:21 hodin.

**9. října 2018** technická pomoc. Likvidace obtížného hmyzu. A to sršního hnízda. Příjezd k zásahu v 18:23 hodin. Odjezd v 18:54 hodin. Po příjezdu k události nalezeno v zahradním domku hned za dveřmi a vedle vchodu do zahradního domku, sršní hnízdo o velikosti cca 50 x 50 cm. Hnízdo bylo zlikvidováno pomocí vysavače. Ve všech případech bylo použito zásahové vozidlo Ford Tranzit. Ve spolupráci s Obcí Ludmírov a Olomouckým krajem se postupně daří obnovovat materiální základnu.

Naším cílem je pomáhat lidem v nouzi a ve složitých situacích, na které sami nestačí. V případě nouze se můžete obrátit na linku 150, 112, Obecní úřad Ludmírov nebo velitele jednotky.

*Michal Nedoma, starosta hasičů*

## Poděkování starosty

Rád bych tímto způsobem vyjádřil poděkování členům jednotky sboru dobrovolných hasičů Ludmírov, kteří dne 11. listopadu 2019 a dnech následujících zasahovali spolu s jednotkami profesionálních i dobrovolných hasičů z Olomouce, Litovle, Bouzova, Slavětína, Prostějova, Konice, Hvozdu, Kladek a Dzbele při likvidaci požáru domu č.p. 49 v Ludmírově. Nedoma Michal, Nedoma Jaroslav, Richter Václav, Stražický Pavel, Porteš Ondřej, Poles Zdeněk a Navrátil Miloš byli na místě požáru jako první, zajistili zdroj vody pro celý zásah, provedli prvotní hašení, čímž zabránili šíření již tak velkého požáru a zařídili zdroj elektrické energie pro další potřeby hasičů. Po uhašení požáru zůstali na požářišti celou noc a dohašovali doutnající půdní prostor. V úterý v půdním prostoru znova vyšlehly plameny a opět byl vyhlášen poplach na dohašení půdy a mezistropních prostor. Do rána byli opět v pohotovosti, aby nedošlo k dalšímu vzplanutí. V průběhu noci začalo vydatně pršet, což pomohlo k dohašení sena a slámy.

Při tomto požáru nedošlo ke ztrátám na životě, ani nebyl nikdo ze zasahujících hasičů zraněn a to je při takovýchto událostech nejdůležitější.

*Jan Kuchař, starosta*

# DOMOV PRO SENIORY LUDMÍROV

## OHLÉDNUTÍ ZA ROKEM 2019 ANEB „NA LENOŠENÍ NEMÁME ČAS!“

Naši senioři rozhodně nezhálí, a to platí v každém ročním období. Na pravidelných sedáncích s paní ředitelkou, které se konají vždy v prvním týdnu nového měsíce v jídelně, naplánují společně akce a aktivity. Hlavními aktivizačními dny jsou pondělky a středy odpoledne, ráno v 9 hodin si mohou zájemci přijít do klubovny zacvičit. Páteční odpoledne jsou vyhrazena vzpomínkovým besedám spojených s tréninky paměti, v úterý ordinuje pan doktor a ve čtvrtek se konají mše svaté. Nicméně tím to rozhodně nekončí. Pojďme se tedy poohlédnout za tím, co všechno se v našem Domově jen v letošním roce událo...

Začátkem ledna, sotva jsme odstrojili vánoční stromeček a uklidili vánoční ozdoby, začalo vyrábění krmení pro ptáčky. Abychom spálili přebytečné kalorie z vánočních dobrot, uspořádali jsme v jídelně sportovní a soutěžní odpoledne. Nastrouhali jsme také obrovskou mísu jablek s mrkví a přichystali si „vitamínovou bombu“. Na únor jsme z papíru vyrobili a ozdobili podtácky na kávu ve tvaru srdíček a následně oslavili v jídelně den sv. Valentýna. Tento svátek pojmáme ne jako svátek zamilovaných, ale svátek lidí, kteří jsou rádi pospolu a navzájem se respektují. Připomínáme si, jak důležité jsou mezilidské vztahy, vzájemná úcta a přátelství. Tento měsíc též proběhla cestovatelská přednáška manželů Márových, doprovázená promítáním a poutavým vyprávěním zážitků z různých koutů světa. V březnu rozhodně za kamna nelezeme. Čekala nás další přednáška, tentokrát pana Ing. Zajíčka, který je zoologem a dokáže vyprávět o fauně zajímavé informace, tentokrát z vodní říše. Nezapomněl dovést i živé rybky, včetně zlaté, kterou jsme směli i pohladit a něco si přát. Po této příjemné „oddechovce“ jsme se pustili v dalších dnech do vyrábění výrobků na velikonoční výstavu do konického zámku, jarního věnečku na vstupní dveře, uspořádali jsme první hromadnou jarní vycházku, pekli štrůdl, vyrobili vaječný likér, játrové knedlíčky a nudle do polévky. V dubnu jsme se jeli podívat na velikonoční výstavu do Dzbele, zvládli jarní úklid kolem Domova, vyšli si na kopřivy, uvařili první kopřivový čaj



a poseděli pod altánem. S radostí jsme také opět uvítali vystoupení dětí z MŠ a ZŠ Kladky, které nás potěšily svým pásmem písniček, básniček a tanců. Po prožití velikonočních svátků nesměla chybět povelikonoční muzika. Květen jsme zahájili stavěním májky s muzikou, zašli si na bezové květy a připravili z nich šťávu, uvařili pudink na poháry, abychom si mohli zamlsat, a také jsme nezapomněli jarně osázet truhlíky a skleník. Závěr měsíce patřil kácení máje, opět vesele i s muzikou a pohoštěním.

Rok se nám přesunul do příjemné letní nálady, kdy jsme mohli být denně venku, chodit

na procházky, posedět pod altánem nebo na lavičkách před budovou Domova. Za červnových teplých dnů jsme pořádali zmrzlinovou a koktejlovou párty, upekli si dobroty z ořechů, které jsme nalouskali, přesadili na dvoře pokojové kytky a poseděli si nejednou u melounového osvěžení. V červenci jsme natrhali rybíz a upekli výborný ovocný lívanec. U příležitosti pouti jsme upekli pouťové koláčky a měli i nedělní sváteční oběd. Ani letos jsme nevynechali mši ke sv. Anně v obecní kapli, za hudebního doprovodu pana Koupila. Srpen patří tradičně grilování a pořádání výletů. První výletní trasa vedla do Krakovce, kde



Galerie zámku v Konici – velikonoční výstava



nás čekala prohlídka kaple sv. Antonína i s historickým výkladem. Dále jsme pokračovali do Střížova na zahradní železnici, poobědvali jsme v restauraci „Na Nové“ v Drahanovicích, kde po obědě nechyběla dobrá káva, zmrzlina či ovocný pohár, a den zakončili venkovním posezením pivovaru Jadrníček v Náměstí na Hané. Počasí nám přálo a v dobré náladě, plní zážitků jsme se vrátili zpět. Pilně jsme pak trénovali na sportovní hry do Bohuslavic – Domova pokojného stáří, kam jsme každoročně zváni, a s plným nasazením tam plníme zadané disciplíny. I tentokrát nás nezdálo počasí a hlavně dobrá kondice, takže návrat s bronzovými medailkami proběhl s bouřlivým přivítáním. Dalším výletem bylo odpolední posezení ve dzbelovské hospůdce, kam jsme si



zajeli po obědě na kávu a hlavně pohár s vhlášenou točenou zmrzlinou. Třetí výlet byl do Ochoze na kyselku, kde jsme poseděli pod altánem, ochutnávali zdravou vodu, načepovali si ji i do lahví domů na přípravu kávy, prošli se krásnou přírodou, lesem a dokonce našli i pár hříbků. Na oběd jsme se zastavili v restauraci na hřišti v Konici, kde jsme měli zamluvený salonek.

Prázdniny utekly jako voda, proto jsme si jeden výlet nechali i na září, abychom se měli na co těšit, a tím byl celodenní zájezd do Litvle. Využili jsme možnosti projektu olomouckého kraje a objednali víceúčelový, dotovaný autobus. Byl vybaven velkou plošinou pro invalidní vozíky a nízkopodlažní, proto s námi mohlo jet i více imobilních uživatelů. Pan řidič byl velice ochotný, nápomocný a bezpečně nás dovezl do města i zpět.

Jako první jsme v Litvli navštívili muzeum, kde je stálá expozice lidových řemesel, v patře pak gramofonů, rádií a hlavně expozice siláka Gustava Frištenského, která se velice líbila, a to i díky skvělému průvodci a možnosti vyzkoušet si sílu svých svalů na „páče“, kde



buď jsme byli slabí jako komáři nebo někteří silní jako Pepek námořník nebo lev. Takto dobře naladěni jsme se přesunuli k rybníkům s hejny kačenek a labutí. Příjemnou procházkou jsme přešli přes náměstí Šerhovni uličkou u radnice na oběd do restaurace „U Starého mlýna“, kde byl pro nás opět připraven salonek. Posilnění a odpočatí jsme se šli podívat do kostela sv. Marka a sousedící kaple sv. Jiří. Průvodcem nám byl P. Miroslav Bambuch, se kterým jsme měli možnost si povídat i zazpívat. Závěr výletu patřil sladké teče – posezení v cukrárně na náměstí. Opět nechyběla dobrá nálada a cestou zpět autobusem znělo „Sláva nazdar výletu, výletu...“. Doma jsme do konce měsíce nezaháleli. Proběhla velká sklizeň dýní, vařili jsme jablkové kompoty, vyrobili zásoby pečeného čaje a zúčastnili se dalších sportovních her, tentokrát Domově pro seniory v Sobesukách. Za Domovem nám dorůstaly postupně obří pýchavky, které jsme obalovali na řízečky a měli všichni další mimořádnou a skvělou pochoutku. Říjen patří hlavně hodům, proto jsme si nadělali ke svátečnímu obědu opět játrové knedlíčky, abychom se také podíleli na přípravě, a proběhla hodová muzika. Domov jsme si vyzdobili podzimní tematikou a poslední říjnovou středu vyřezali jednu z dýní na Halloween. Z ostatních dýní jsme postupně vařili výborné kompoty.

A co nás do konce roku ještě čeká? Listopad pro nás začíná vyráběním výrobků na vánoční výstavu do konického zámku. Při pečeném čaji a zpívání lidových písniček jde práce lépe od ruky a každoroční velký obdiv našich výrobků je toho důkazem. Stihneme také nakrájet sádlo, vyrobit škvarovou pomazánku, bezinkový líkér, tradičně adventní věnec a zajet si pro inspiraci na vánoční výstavu do Dzbele, kde jsme zváni paní starostkou. Tento krátký odpolední výlet tam zakončíme vždy společným příjemným posezením u horkého čaje, grogu či kávy. V prosinci nesmí chybět návštěva Mikuláše, čerta a anděla u mikulášské nadílky, besídka dětí z Kladek, pečení a zdobení perníčků, vaření punče a výroba práníček. Domov provoní vanilka, pečení a slepování cukroví je v plném proudu. Bude též upečena vánočka, vánočně vyzdobené pokoje, společné zdobení stromečku za doprovodu koledaž do štědrovečerní nadílky. Poslední každoroční tečkou je předsilvestrovská muzika s dopolední přípravou chlebičků nebo jednohubek na pohoštění. Tohle vše a další vždy v klidu zvládneme. Jestli si tedy někdo myslí, že jen lenošíme a koukáme na televizi, tak to se plete. Kdepak. Máme stále plné ruce práce.

Tento průřez rokem je jen nastínění toho, co všechno naši senioři dělají, umí a zvládají. Jak se snaží dělat radost sobě a hlavně druhým. Podpora v těchto činnostech je důležitá zejména pro pocit, že jsou užiteční a mají co nabídnout. Ti, kterým zdravotní stav nedovoluje

podílet se manuálně na těchto činnostech, zúčastňují se aktivit pasivně. Jsou na ně převáženi na invalidních vozících nebo doprovázeni s chodítky, s oporou personálu. V klubovně nebo pod altánem popíjí s ostatními káfičko nebo pečený čaj a hlavně, což je důležité, uží-



vají si společnost ostatních s pocitem, že mezi ně patří a jsou vítáni. Proto aktivizační činnosti spolu se zdravotní, ošetrovatelskou péčí a provozním úsekem jdou ruku v ruce jako celek k jejich spokojenému životu v našem Domově. V průběhu roku probíhají oslavy kulatých a půlkulatých narozenin podle přání uživatelů. Narozeniny 90+ každý rok. Oslavenec si může zvolit oblíbené jídlo, které je pak připraveno o víkend na oběd nebo přes týden na večeři pro všechny. Mezi gratulanty nechybí pan starosta, který si vždy udělá čas, za což mu patří velké poděkování. Z celkového počtu 36 uživatelů se letos dožívá dvanáct 90-ti let a více, což je třetina.

Z dalších činností bych zmínila ještě pravidelné zapojování do projektu „Šikovné ruce našich seniorů“, kdy zasíláme výrobky na výstavu do Lysé nad Labem. Letos proběhl jubilejní XX. ročník. Na přání jsou zasílány též vylustěné taženky křížovek z měsíčníku „Moravský senior“ nebo akčních letáků prodejny, do soutěžního slosování. V loňském roce jsme se též zapojili do projektu „Plníme přání seniorům“.

Z nabídky fakultativních služeb naši senioři využívají možnosti zajištění pravidelných týdenních nákupů, 1x za dva měsíce přijíždí kadeřnice. Po domluvě s personálem je zajištěn doprovod i ke kadeřnici v obci. K dispozici jsou mimo základních kompenzačních pomůcek dva elektrické skútry, tři polohovací pojízdná křesla pro plně imobilní uživatele, klubovna s kuchyňkou a knihovnou, pro relaxaci zde máme vanu s perličkovou koupelí.

Závěrem bych za nás všechny chtěla poděkovat těm, kteří naše seniory navštěvují, přijdou posedět „na hratvu“, na procházkách jim mávají, zastavují se s nimi na „kus řeči“, vzpomínají na známé nebo rodinné příslušníky, a tím dávají najevo svoji přízeň a pocit dobrých sousedských vztahů. Dále také za všechny přeji příjemné prožití adventních dnů a následných vánočních svátků, prožitých ve zdraví, štěstí a lásce.

Bc. Dagmar Trnková, sociální pracovníce  
V Ludmírově 31. 10. 2019

# HISTORIE JEDNOTLIVÝCH OBECNÍCH SYMBOLŮ

## Ludmírov

pečeť: tři stromy

ppz 1382 - panství Bouzov (páni z Kunštátu)

památky: kaple sv. Anny

## Milkov

pečeť: vlk vyskakující z porostu

ppz 1382 - panství Bouzov (páni z Kunštátu)

kaplička sv. Jana Nepomuckého

## Ospělov

pečeť: shodná s pečeti milkovskou

ppz 1382 - panství Bouzov (páni z Kunštátu)

památky: kaple Panny Marie

## Ponikev

pečeť: krojidlo a radlice

ppz 1365 - Jan z Konice (od 1545 panství Konice)

památky: kaple Panny Marie

## Dětkovice

pečeť: sekera hlavatka (pantok), úhelník, tesařská širočina, smrk a dravý pták

ppz 1567 panství Bouzov (Podstatští z Prusinovic)

památky: kaplička sv. Václava

# SYMBOLIKA JEDNOTLIVÝCH NÁVRHŮ

## 1a), 1b), 1c)

- modrá barva, obecně barva vody
  - nadzemní i podzemní (ponorné) toky na katastru
- liliovitě zakončený trojhran
  - narážka na patrocium ludmírovské kaple sv. Anny, současně na dvě mariánské svatyně v místních částech Ospělov a Ponikev
- trojice lipových listů – narážka na obecní pečeť Ludmírova
- dva kříže – další drobné svatyně v místních částech Milkov a Dětkovice

## 2a), 2b), 2c)

- modrá barva (voda)
- pět lipových listů (narážka na stromy na ludmírovské pečeti a současně na katastrální rozdělení obce na pět částí)
- zelená barva, radlice a sekera hlavatka (obecně lesy, zemědělství, narážka na pečeti m. částí Ponikve a Dětkovic)
- stříbrné pole s černými břevny (připomínka ppz m. částí Ludmírova, Milkova a Ospělova pomocí derivátu erbu pánů z Kunštátu)

## 3a), 3b)

- zelená barva, širočina a krojidlo (lesy, zemědělství, narážka na pečeti m. částí Ponikve a Dětkovic)
- rostoucí figura vlka (převzata z pečeti m. částí Milkova a Ospělova)
- modrá barva (voda)
- trojice lipových listů (narážka na pečeť Ludmírova)

## 4a), 4b)

- modrá barva (voda)
- lipovými listy zakončený trojhran (narážka na pečeť Ludmírova)
- stříbrné pole s černými břevny (připomínka ppz m. částí Ludmírova, Milkova a Ospělova pomocí derivátu erbu p. z Kunštátu)
- zelená barva (lesy, zemědělství)
- heraldická lilie s hvězdou (připomínka mariánských kapliček v m. částech Ospělov a Ponikev a kapličky sv. Jana Nepomuckého v m. části Milkov)
- sekera hlavatka a radlice (figury, převzaté z pečeti m. částí Ponikev a Dětkovice)

# JAK VYBÍRAT?



Zvolte variantu 1, 2, 3 nebo 4 (varianty nelze kombinovat např. 3a) znak a 2c) vlajka)

U varianty 1 můžete vybrat jednu ze dvou nabízených vlajek 1b nebo 1c

U varianty 2 můžete vybrat jeden ze dvou nabízených znaků 2a nebo 2b

Jan Kuchař, starosta



# JEDNOTLIVÉ NÁVRHY

---

1a)



1b)



1c)



2a)



2b)



2c)



3a)



3b)



4a)



4b)



## - LUDMÍROV -

### Pomník padlým občanům

Ku příležitosti oslav 100 let samostatného státu byl v Ludmírově dne 28.10.2018 ve 14:00 za účasti zástupců Obce Ludmírov, hasičů, kronikáře, dětí a občanů, odhalen zrekonstruovaný pomník padlým občanům, který je umístěn před hasičskou zbrojnicí. Pomník navrhl a pískovcový piedestal zhotovil sochař Pavel Surma z Ludmírova. Desku vyrobil kameník Emil Müller z Ludmírova. Na desce jsou uvedena jména padlých bratrů hasičů ve Velké válce 1914 – 1918 a dále text: „U příležitosti 100 let republiky věnuje Sbor dobrovolných hasičů Ludmírov a Obec Ludmírov“. O celé akci natočil Pavel Surma z TV Ludmírov reportáž. Také o ní informoval portál Furtovník.

*Mgr. Daniel Žák, kronikář*

V rámci oslav 100 let od vzniku samostatného státu byly na podzim roku 2018 v místních částech Obce Ludmírov vysazeny památné lípy.

### Mikulášská nadílka



Dne 8.12.2018 pořádala Obec Ludmírov Mikulášskou nadílku pro děti, která se konala poprvé na místním hřišti. Pro návštěvníky byl připravený vytápěný stan a občerstvení, na stolech upečené koláče a pro děti mikulášské balíčky, uvnitř stanu byl nazdobený vánoční stromeček. Celý večer byl na hřišti zahájen odpálením ohňostroje a chvíli se čekalo na příjezd vozu, na kterém seděl Mikuláš s andělem a byl tažen čerty. Jeden „zapomenutý“ čert přišel mezi ostatní trochu později. Čerti se uvelebili ve stanu na slámu a Mikuláš s andělem začali nadělovat dětem balíčky za pěknou básničku. Počasí této akce přálo. Letošní Mikulášská nadílka se připravuje opět na hřišti v sobotu 7. prosince 2019.

### Hasičský ples

Sbor dobrovolných hasičů v Ludmírově má v současné době 45 členů.

V letošním roce pořádali dne 2. února ples v sále budovy Zemědělského družstva Ludmí-

rov. Kromě hudby bylo zajištěno malé občerstvení a bohatá tombola, na které se podílelo několik sponzorů, včetně Obce Ludmírov. Účast na plesu byla velká.

### Pálení čarodějnic



V letošním roce pořádala Obec Ludmírov dne 27. dubna pálení čarodějnic. Tato akce proběhla na hřišti v Ludmírově. Posezení bylo připraveno ve stanu, bylo zajištěno občerstvení, pro děti zdarma párek v rohlíku a sodovka. Děti si za pomoci rodičů vyrobily a oblékly čarodějnice, která pak byla upálena na hranici. Pro děti a čarodějnice byly připraveny soutěže, hry, hudba a sladké odměny za účast na soutěžích. Po absolvování závěrečného letu na koštěti, obdržela každá čarodějnice letecký průkaz. Celá akce se vydařila, jen škoda, že účast byla malá. Příští rok se na Vás budeme těšit 25. dubna 2020 na hřišti v Ludmírově, vezměte děti, oblečte „sváteční“ šat, nastartujte košťata a přileťte si zařadit.

*Bc. Dagmar Spáčilová, místostarostka*

### Zájezd pro děti a rodiče



Obec Ludmírov pořádá každoročně první víkend v září jednodenní zájezd pro děti a rodiče. V minulých letech jsme navštívili: ZOO Lešná a Luhačovice, ZOO Ostrava a dinopark, Peklo Čertovina a pohádková vesnička Podlesičko, ZOO Dvůr Králové nad Labem, ZOO Praha. V letošním roce se uskutečnil zájezd 7. září do zábavného parku Mirakulum v Milovicích u Prahy, které nabízí spoustu zábavy a zážitků pro děti, včetně svezení v obrněných vozidlech

nebo úzkokolejným vláčkem. Autobus pro 50 cestujících byl plně obsazen. Všichni účastníci si zájezd užili a společně se těšili na příští rok. Zájezd pro děti a rodiče hradí včetně vstupného pro naše obyvatele Obec Ludmírov.

### Zájezd vánoční Vídeň

Poslední akcí letošního roku, kterou pořádá obec, je zájezd do vánoční Vídně dne 14. prosince. Tato akce se stává pomalu tradicí, protože mezi občany je o tyto zájezdy stále větší zájem. V minulosti jsme již navštívili vánoční trhy v Praze a pro velký zájem dvakrát vánoční Krakov. Autobus pro tyto zájezdy hradí Obec Ludmírov.

*Lucie Halířová, Dětkovice*

### Vzpomínka 16. 11. 2019 u pomníku v Ludmírově



Tak jako celá republika i my v Ludmírově jsme si připomněli významná výročí. V nezvykle teplém listopadovém počasí jsme si v sobotu 16.11. 2019 od 15:00 hodin u pomníku před hasičskou zbrojnicí v Ludmírově, připomněli hned dvě významné události a jeden památný den. Jednalo se o 101 let od vzniku samostatného československého státu 1918 - 2019, 30 let svobody 1989 – 2019 a Den veteránů. Přítomné občany přivítal kronikář obce Mgr. Daniel Žák. Účastníky seznámil s následujícím programem a událostmi, které jsou s výročími spojeny. Paní místostarostka Dagmar Spáčilová jménem Obce Ludmírov poděkovala všem přítomným za účast. Následně římskokatolický farář Otec Pawel požehnal pomník, který byl slavnostně odhalen právě před rokem, kdy jsme slavili sté výročí od vzniku samostatného státu. Po požehnutí hasiči položili k pomníku krásný věnec v národních barvách. Nad pomníkem visela nejen státní vlajka, ale také vlajka SDH Ludmírov se sv. Floriánem. Z důvodu, že jsme si připomínali události, které se týkaly Československa, zazněla československá hymna. Minutou ticha jsme důstojně uctili památku našich padlých občanů a padlých bratrů hasičů, kteří se nevrátili z Velké války 1914 - 1918. Při písni

Modlitba pro Martu a Nechte zvony znít, zapalovali malí i velcí svíčky a postupně je pokládali před položený věnec u pomníku. Kdo chtěl, mohl se vyfotit. Následovala společná fotografie do obecní kroniky. Závěrem kronikář obce poděkoval všem, kteří pomohli vytvořit důstojnou vzpomínku. Od pomníku jsme se odebrali naproti do Hospody u Nováků. V hospodě byla účastníky setkání připravena ze strany obecního úřadu Ludmírov pozornost ve formě čaje nebo grogu. Pivo a něco ostřejšího si každý platil sám. Na stolech bylo

připraveno také něco sladkého na zub. Hospůdka byla téměř zaplněna. V hřejivé atmosféře praskajícího dřeva v krbu následovalo nejen vzpomínání, ale také sousedská rozprava. Děti zaujal stolní fotbal, který vykouzlil nejen úsměv na dětské tváři. Jednalo se o milé setkání. Závěrem mi dovoluji poděkovat panu starostovi Janu Kuchařovi, paní místostarostce Dagmar Spáčilové. Hasičům Jardovi Nedomovi, Zdeňku Polesovi a Bedřichu Polesovi. Dále Standovi Stejskalovi, Radkovi Žákovi, Furtovníku a milé obsluze

v Hospodě u Nováků. V neposlední řadě také vám, kteří jste si udělali čas a přišli nenuceně ve vsi svobodě, slušnosti a důstojnosti nejen vzpomenout, ale také vyslat jasný vzkaz budoucím generacím o tom, že nezapomínáme. Přeji vám krásné prožití vánočních svátků a do nového roku 2020 Vám i Vaším blízkým přeji jen vše dobré.

*Mgr. Daniel Žák, kronikář*

## - PONIKEV -

V naší obci proběhlo několik společenských akcí, které měli na starosti hlavně hasiči a farníci.

Během roku 2018 byla dokončena rekonstrukce kaple Panny Marie Růžencové na návsi. Téhož roku proběhlo i její slavnostní otevření se mší. Během roku se v kapli slouží několik mší svatých. Dne 12. října 2019 v 11:00 hodin se sloužila mše svatá, kterou sloužil rodilý P. Mgr. Ivo Kvapil u příležitosti 120 let od postavení a vysvěcení kaple.



*Kaple v Ponikvi začala se stavět r. 1898 a dokončena byla r. 1899. Obec ponikevská darovala ku stavbě potřebný pozemek, obsahující 200 m<sup>2</sup> a zavázala se, že daně na ten pozemek připadající i veškeré opravy na kapli bude hradit ze svých důchodů. Výlohy se stavbou spojené zapravovali občané jednak ze sbírek, jež mezi sebou konali, jednak z darů dobrodinců. Většími obnosy přispěli Jan Kvapil, rolník v Ponikvi, P. Kvapil farář ve Vlčnově a P. Hájek. Rovněž nemalých zásluh o kapli si zjednal tehdejší kooperátor v Jesenci P. Antonín Otáhal sbíráním milodarů. Dřevo, cihly a kamení dováželi občané, kteří sami při stavbě pomáhali. Stavěl ji Antonín Valenta, zednický mistr v Konici. Jméno jeho i rok založení jest zachováno za hlavním oltářem v nápise: L. P. 1898 – A. V. Poněvadž se počala stavět v roce, kdy náš císař slavil svoje jubileum, dostala název: Jubilejní kaple Jeho Veličenstva císaře a krále Františka Josefa I. Benedikována byla na slavnost růžencové Panny Marie r. 1899. S povolením k arcib. ordinariátu bývají tam slouženy ročně 4 zpívané mše svaté. V kapli jest také křížová cesta, která byla posvěcena olomouckým kvardiánem fr. Hubertem Ettlem*



*dne 15. července 1901. Týž po svěcení měl výklad křížové cesty. Z farní kroniky jesenské. Zapsal P. Jindřich Popelka.*

*Zdroj:*

*Zpravodaj farností Jesenec, Konice a Skřípov*

V Ponikvi má hasičská jednotka 22 členů. Naše hasičská jednotka má také zastoupení i v ludmírovské zášahové jednotce, která vyjíždí k mimořádným událostem.

V měsíci květnu proběhla hasičská okrsková soutěž, při které si měří naši hasiči sílu s mužstvy konického okrsku. Zpravidla to bývá požární útok a štafeta. V roce 2018 jsme toto okrskové cvičení pořádali v Ponikvi, naši hasiči obsadili 3. místo. Letos se naše mužstvo ještě zúčastnilo Dzbelácké osmy a nočních závodů Hasski v Kladkách.

Hasiči pořádají každoročně tradiční kácení máje, které se koná vždy poslední květnovou sobotu. Letošní kácení máje proběhlo dne 25. května. Každoročně je velká účast a zájem všech místních obyvatel, ale i lidí z okolních vesnic a Konice. Hasiči, rodinní příslušníci a obyvatelé Ponikve připravují bohaté občerstvení. Pro příjemné posezení jsou postaveny stany. Letos si mohly děti zajezdit na dětském vláčku, byla možnost využít projíždky v kočá-

ru, taženého koňmi, v jednom stanu se pouštěl záznam hokejového utkání, aby si i fanoušci přišli na své. Na této akci samozřejmě nechyběla hudba, o kterou se postarala kapela A. Vymětala. Kácení májky proběhlo ukázkově a bez problémů. Každoročně nechybí překvapení formou zábavného vystoupení místních hasičů. Letos se jednalo o soutěž družstev v přeplavení místní vodní nádrže. Všichni se dostatečně bavili, zábava a celá akce se vydařila. Těšíme se na Vás i v příštím roce.

Patří velké díky všem, kteří se do těchto akcí aktivně zapojují nebo se jich účastní!!!

*Jiří Tichý, Ponikev*



## - MILKOV -

Sbor dobrovolných hasičů Milkov byl založen 1. ledna 1928. V současné době má tento sbor 31 členů. Hasiči, jejich rodinní příslušníci a občané Milkova se každoročně podílejí na přípravě a organizaci Dětského dne, který v letošním roce proběhl 29. června na hřišti v Milkově. Pro děti byly připraveny soutěžní disciplíny, například hod na cíl, skákání v pytli, střelba vzduchovkou, skládání puzzle, překážková dráha. Dále se mohly děti vyřadit na skákacím hradu, připravené bylo i malování na obličej a největší zábavou byla fukaná bublinková pěna. Akce se vydařila, počasí bylo slunečné a zúčastnilo se celkem 75 dětí, které byly obdarovány balíčky se sladkostmi.

Dne 30. listopadu 2019 proběhlo v Milkově slavnostní rozsvícení vánočního stromku na návsi.

### Plánované akce na rok 2020

**16.5.** - pouť Milkov – mše svatá v kapličce sv. Jana Nepomuckého

**27.6.** - tradiční zábavné odpoledne pro děti

**4.7.** - sousedské posezení

**7.11.** - hody Milkov

**28.11.** - rozsvícení vánočního stromku

**19.12.** - výroční valná hromada SDH



Hasiči a občané Milkova se podílejí na údržbě veřejných prostranství, na celkové úpravě terénu hřiště a na udržování obecní budovy a stánku na hřišti.

*Zdeňka Žáková, Milkov*

## - OSPĚLOV -

V obci Ospělov byl před 110 lety založen Sbor dobrovolných hasičů, který má k dnešnímu dni 25 členů. U příležitosti tohoto výročí proběhlo na návsi v Ospělově dne 20. července 2019 námětové cvičení dobrovolných hasičů prvního okrsku, kterého se zúčastnily také SDH Kladky, SDH Hvozď, SDH Ludmírov a SDH Milkov.

Pravidelnou akcí se stalo - TRADIČNÍ POSEZENÍ POD LIPAMI, které se koná druhou srpnovou sobotu. V letošním roce proběhla tato akce 10. srpna, na kterou dobrovolní hasiči

připravili občerstvení, zajistili živou hudbu a bohatou tombolou.

Občané Ospělova se podílejí na menších úpravách vesnice, na jaře vysadili na návsi pár ovocných stromů a do konce roku vyčistí hasičskou nádrž.

*Miroslav Pavlíček, Ospělov*



## - DĚTKOVICE -

S nadsázkou se dá říct, že posledních pár let to na Dětkovicích žije.

Stálý počet obyvatel se pohybuje dlouhodobě kolem padesáti, z pohledu pořadatele akcí je to někdy horká půda, protože akcí děláme spoustu a někdy je problém sehnat dost lidí. Zatím se ale vždy podařilo vše a ohlasy od návštěvníků jsou povzbuzující. Jsme vždy rádi, když k nám zavítá někdo z ostatních „Ludmírovských“ vesniček, nicméně častěji se u nás setkáváme se sousedy z Kladek a to je taky dobře.

### Silvestr

První minuty nového roku jsme už druhým rokem trávili společně, přesně uprostřed Dětkovic.

Vytopení obecní stan sice není úplně na plavky, ale zase skýtá dostatek prostoru i pro popůlnoční tanečky. Atmosféra je výtečná a při troše představivosti a sněhu, si můžete připadat, jako v nějakém vytápěném stanu na sjezdovce.

### Zabíjačka

Další vydařená akce je zabíjačka. Letos proběhla 30. března, termín se mění podle počasí, protože taková zabíjačka, to je velká věc, vždyť tady jde minimálně o jeden život. V loňském roce jsme dovezli živé prase, což bylo všechno složitější a hektické, mělo to pro mě nádech nostalgie a vzpomínky na dětství.

Letos jsme zvolili jednodušší variantu, bez porážky a díky tomu jsme mohli prodávat i výrobky, které jsme připravili o den dřív. Letošní zabíjačka byla jiná ještě v jedné věci, poprvé se konala v obecní budově.

### Obecní budova

Na přelomu roku došlo k zakoupení budovy uprostřed Dětkovic. Dodatečně bych chtěl poděkovat bývalé starostce Janě Grézlové, bez které by koupě docela určitě neproběhla. Kdo se v našich obcích zapojuje do veřejného dění, určitě mi dá za pravdu, že bez nějakého zázemí, se jen těžko pořádá akce pod širým nebem. Dětkovice byly bohužel jedinou částí

obce Ludmírov, kde takovéto zázemí zcela chybělo. S tímto nedostatkem jsme bojovali dlouho a stálo nás to dost sil. Dnes využíváme obecní budovu č.p.13, pro kterou se rychle ujalo označení „Na Třináctce“. Stala se základnou pro nás všechny a nepravidelně se tu setkáváme. Když nad tím přemýšlím, tak z každé rodiny trvale bydlící na Dětkovicích, minimálně jeden člen pravidelně navštěvuje „Třináctku“. V současnosti probíhají jednání v rámci zastupitelstva, jak budovu „uchopit“. Věřím, že se nakonec dohodneme správně a bude sloužit občanům stejně tak dobře, jako v letošním roce.

## Májka



Další obnovenou tradicí, která vymizela z Dětkovic snad někdy před sto lety, je stavění a kácení máje. Pustili jsme se do této kratochvíle od podlahy a pěkně postaru, žádná mechanizace a žádné zabezpečení. Při výběru májky dochází ke třenicím ohledně výšky, kdy se v nás pere sebevědomí, domýšlivost a chuť postavit májku co nejvyšší, s rozumem a zodpovědností, která zase z májky nenápadně nějaký ten metr ukrajuje. I přesto jsme od roku 2017 postavili 3 krásné májky s impozantními rozměry 13, 16,5 a 14 metrů.

## Bramborák

Dětkovický bramborák má ze všech akcí nejdelší historii. Ten letošní proběhl 27. července. Přesný rok prvního ročníku Vám neřeknu, protože bychom se už neměli každý rok o čem dohadovat. Bohužel měl taky několikaletý výpadek, i přesto se k soutěži o nejlepší bramborák každý rok přihlásí dost vzorků na to, aby porotě zamotaly hlavu a chuťové buňky. Během roku probíhá spousta menších komorních akcí či setkání, občas si uděláme burgeru, nebo jinou baštu, nazdobíme vánoční stromek, nebo pleteme pomlázky. Navíc máme spousty dalších nápadů, jak si ten život u nás

zpříjemnit.

V dnešní době, kdy spousta lidí nevidí dál než za svůj plot, je setkávání sousedů a kamarádů bohulibá a důležitá činnost. Člověka ta pospolitost vždy něčím obohatí a má radost, že jsou lidé schopni si najít čas i pro nějakou společnou věc. Občas vznikne nějaká třenice, nebo mají lidé na něco odlišný názor a Dětkovice nejsou výjimkou, to je ale normální lidská vlastnost. Přesto jsem rád, že žiju tam, kde žiju, jsem rád za každého souseda ve své rodné vesničce. Osobně rád přivítám každého nového občana nebo chalupáře, který bude udržovat v pořádku nejenom svoje nemovitosti, ale bude ochoten najít si ve svém volném čase chvilku, kterou věnuje Dětkovicím a jejím obyvatelům. Všem těmto lidem bych chtěl za sebe poděkovat a občanům z ostatních obcí bych přál, aby se jim v tom příštím novém roce, žilo minimálně tak dobře, jako se nám žilo u nás.

*Ing. Jan Zapletal, Dětkovice*



# VÁNOČNÍ SLOVO FARÁŘE

*„Zvěstuji vám velikou radost, radost pro všechny lid: v městě Davidově (tj. v Betlémě v Izraeli) se dnes narodil Spasitel, Kristus Pán.“*

Boží Dítě, narozené v Betlémě, nese jako dar ve svých dlaních tajemství smíření a pokoje pro celé lidstvo. On je Knížetem pokoje. Ano, tato radostná zpráva zazněla v tuto noc nad Betlémem a stále platí pro všechny, kteří uznávají její význam, kteří si váží tohoto vzácného Dítěte. Je potřeba opakovat je v tyto pozeňnané dny: „Christus est pax nostra!“ – „Kristus je naším pokojem“. Pamatujme, že i v době zmatků a neklidu, nejistot a pochybnosti, nevíry a zklamané lásky, uprchlických krizí, korupce, životních tragédií a vážných nemoci, při odchodu nejbližších či přátel... potřebujeme si připomenout naše kořeny a najít „skálu“ tj. smysl našeho života.

Vánoční svátky nám připomínají, jak důležitý a krásný může být život. Křesťané věří, že se v Ježíši Kristu sám Bůh stal člověkem. Nejsou nejdůležitější dárky, sněhová nadílka či krásná světylka na stromečku. Nejsou nejdůležitější naše nákupy, úklid či výtečné vánoční jídlo. Přejeme si proto především pokoj a lásku, bez kterých se celá vánoční atmosféra stává jenom pustým představením a kýčovitou dekorací. Je třeba zdůraznit, že se kdysi před dvěma tisíci léty Bůh narodil v dějinách v městečku Betlémě jako člověk, abych se já jednou narodil pro nebe, pro věčnost jako „Bůh“. Už v této chvíli se alespoň trochu rodím pro nebe, když je v mém srdci láska, úsměv a dobro. Nejprve ale sám musím si uvědomit, že být člověkem, znamená přijmout povolání k lásce k druhým, znamená budovat smíření, pokoj mezi lidmi, znamená připustit moc Božího odpuštění, která mění lidské srdce. K tomu nás volá ten sám Ježíšek, který nás navštěvuje o Vánocích a obdarovává dárky, a který přece sám je pro nás největším dárkem.

Ke krásnému a pokojnému prožití vánočních svátků, přeji všem občanům hodně pokoje a lásky.

**V období předvánočním se snažíme o kulturní život a probouzení v našem nitru vánoční atmosféry, proto i v našem v kostele v Kladkách se uskutečnily dva adventní/vánoční koncerty:**

- V neděli 1. prosince v 17:00 hodin vystoupil Josef Bartoš a spolupracující skupina „Potkali se dva“.
- Tento koncert se také uskuteční poslední adventní neděli 22. prosince v 17:00 hodin v kostele v Bohuslavicích.
- V neděli 15. prosince v 16:00 hodin vystoupila Brněnská camerata a spojené sbory organizované Ing. Josefem Popelkou.

Děkujeme všem za účast a podporu těchto kulturních akcí.

Výtěžek z koncertu bude věnován na opravu dalších historických korouhví, které první dvě, také díky vaší účasti na předchozích koncertech, jsme již opravili a jsou přítomné v kostele. Stále lze také přispívat na její opravy v kostele nebo na farní účet: Římskokatolická farnost Kladky, č.: 1500400339/0800, s poznámkou „dar na opravy“. Děkuji za všechny dary a společné setkání a spolupráci na všech „frontách“ společného života.

**Zvu k účasti na duchovním programu vánočních svátků:**

- V pondělí 23. prosince na 18 hod. je „živý Betlém“ ve Vilémově.
- Půlnoční mše sv. je v úterý 24. prosince v Kladkách v 20.30 hod.
- Hlavní vánoční mše sv. je ve středu 25. prosince v 11 hod.

*P. Pawel Zaczyk, farář Kladky a Bohuslavice u Konice*



# INFORMACE O SLUŽBÁCH V NAŠICH OBCÍCH

## PROVOZNÍ DOBA OBECNÍHO ÚŘADU

Pondělí 7:30 – 15:30  
Úterý 7:30 – 14:30  
Středa 7:30 – 15:30  
Čtvrtek 7:30 – 14:30  
Pátek 7:30 – 12:00  
Polední přestávka 11:30 – 12:00

## PROVOZNÍ DOBA OBECNÍCH KNIHOVEN

Ludmírov pátek 15:00 – 17:00  
Ponikev každé liché pondělí 17:00 – 19:00  
Ospělov čtvrtek 17:00 – 19:00

## KAMENOSOCHAŘSTVÍ, UMĚLECKO-ŘEMESLNÉ PRÁCE

Emil Müller a synové, Ludmírov 35, kontakt: 603 897 890  
Tel./ fax: 582 332 590, e-mail: muller.emil@email.cz

## NOVÁ VETERINÁRNÍ ORDINACE

MVDr. Alena Zapletalová, objednání na telefonním čísle 739 553 938  
Provozovna: budova Zemědělského obchodního družstva Ludmírov  
Pracovní doba: pondělí – pátek od 8:00 – 14:30 hodin  
(vhodné telefonické objednání)

Nabízíme kastrace, odstranění zubního kamene ultrazvukem, vakcinace psů, koček a králíků, čipování, antiparazitární program, poradenství ve výživě, prodej speciálních veterinárních diet. Možnost ošetření zvířete přímo u Vás doma (tato služba je zpoplatněna a cena se stanovuje s ohledem na vzdálenost od ordinace). Dále nabízíme možnost platby kartou, a pokud máte problém s dodržováním termínů vakcinace, budeme Vás automaticky upozorňovat před jejím vypršením na Váš e-mail.

## INDIVIDUÁLNÍ FYZIOTERAPIE, MASÉRSKÉ REKONDIČNÍ A REGENERAČNÍ SLUŽBY

Ludmila Slavičková, objednání na telefonním čísle 732 289 127  
Provozovna: Ludmírov 56 (budova obecního úřadu)  
Pracovní doba: dle telefonického objednání  
Poskytované služby nejsou hrazeny zdravotní pojišťovnou.

## DÁMSKÉ A PÁNSKÉ KADEŘNICTVÍ

Pavla Žitková, objednání na telefonním čísle 723 581 425  
Provozovna: Ludmírov 56 (budova obecního úřadu)  
Pracovní doba: pátek od 11:00 do 17:00 hodin

## STAVEBNÍ A ZEDNICKÉ PRÁCE

Josef Kroutil, Ponikev 32, kontakt: 732 467 868,  
e-mail: Josef-Kroutil@seznam.cz



KAMENICTVÍ MÜLLER A SYNOVÉ  
ukázka práce

## ATELIÉR



[www.piskovec.com](http://www.piskovec.com)

## PAVEL SURMA

Zahradní architektura z kamene

Sochy • Kašny • Fontány  
Restaurování pískovce a soch

Další umělecká činnost:

- Fotografování
- Malování
- Filmování

Filmuji a vytvářím videa :

Svatby - Oslavy - Hudební klipy  
[www.svatby-video.cz](http://www.svatby-video.cz)

PAVEL SURMA - Ludmírov 4  
Kontakt: MOB. 606 450 850

# SPOLEČENSKÁ KRONIKA

## Počty obyvatel v našich obcích k 30. 11. 2019:

Ludmírov	199	90 muži	109 ženy
Ponikev	140	67 muži	73 ženy
Milkov	80	46 muži	34 ženy
Ospělov	71	42 muži	29 ženy
Dětkovice	53	23 muži	30 ženy

**CELKEM 543 obyvatel** /Odstěhováno 14, Přistěhováno 10/

## Narození:

Rada Štěpán	- Milkov
Vojtek Ondřej	- Ospělov
Richterová Amálie	- Dětkovice
Chytil Lukáš	- Dětkovice
Grézlová Karolína	- Ludmírov

## Rozloučili jsme se s těmito spoluobčany:

Komárková Růžena	- DpS Ludmírov
Svačinková Ludmila	- DpS Ludmírov
Greplová Anděla	- DpS Ludmírov
Káralová Jana	- DpS Ludmírov
Kopřivová Eugenie	- DpS Ludmírov
Vlčková Věra	- Ludmírov
Valentová Marie	- Milkov
Šmíd Pavel	- Ludmírov
Stražický Jiří	- Ludmírov
Krumník Stanislav	- Ospělov
Žáková Eliška	- Milkov

## Významná životní jubilea v roce 2019 oslavili:

### 70 let

Slavíček Bohuslav	- Milkov
Umlaufová Daniela	- Milkov
Faltýnková Jiřina	- Ponikev
Hejl Oldřich	- Milkov
Zajíček Josef	- Milkov
Burianová Ludmila	- Ponikev
Kopečná Alena	- Ludmírov
Provazová Zdeňka	- Ponikev
Kupka Josef	- Ospělov
Žák Lubomír	- Milkov
Žák Jaromír	- Ludmírov

### 75 let

Hanos Josef	- Ospělov
-------------	-----------

### 80 let

Havlíčková Marie	- Milkov
Ševčíková Božena	- Ludmírov

### 85 let

Faltýnek Josef	- Milkov
Poulíčková Zdeňka	- Ludmírov
Slavíčková Milada	- Ludmírov

### 90 let

Bálková Jiřina	- Ludmírov
Stražická Marie	- Ludmírov
Petrová Jiřina	- Ludmírov
Kočí Božena	- Ludmírov

*Blahopřejeme všem oslavencům a přejeme hodně zdraví do dalších let.*

## SLOVO ZÁVĚREM

Vážení a milí spoluobčané,

v letošním roce vychází první číslo zpravodaje Obce Ludmírov. Cílem bylo zvýšení informovanosti občanů o dění v našich obcích. Do jaké míry se nám to povedlo, je na Vašem zvážení. Pokud bylo něco opomenuto nebo jste nenašli informace, které byste chtěli ve zpravodaji mít, rádi uvítáme Vaše náměty, zajímavosti, písemné příspěvky, informace o dění ve Vašich obcích, ale také fotografie z akcí a z jednotlivých míst v obcích. Vše můžete během roku 2020 (uzávěrka do 15.11.2020) zasílat na e-mailovou adresu: dagmarspa@seznam.cz, abychom mohli vydat zpravodaj i v příštím roce. Za zaslání příspěvků předem děkujeme. Současně bych ráda poděkovala všem, kteří se svými články, fotografiemi a spoluprací podíleli na vytvoření tohoto čísla.

Blíží se konec roku a každý z nás často bilancuje, co udělal dobře a co ne a dává si různá předsevzetí do roku nového. Stejně tak se zaměstnancům a zastupitelům Obce Ludmírov něco povedlo a něco ne. Proto Vás všechny prosím, nenechávejte si své požadavky a nápady jen pro sebe. Neznamená to, že vše bude splněno, ale určitě se Obec vynasnaží vyhovět reálným připomínkám a požadavkům, zváží každý nový nápad. Je potřeba si ale také uvědomit, že vše kolem nás na vesnici, není jen majetkem Obce, ale hlavně nás všech, že my všichni si vytváříme vzhled našich vesnic a to tím, jak se chováme ke společnému majetku, jak udržujeme čistotu prostranství, ale také, jak se chováme k sobě navzájem. Za všechny pořadatele akcí v našich vesnicích Vás prosím, chodte se bavit mezi spoluobčany a tím také podpořte dobré vztahy a kulturní dění v obcích, za vším stojí hodně času a práce. Na závěr mi dovolu, milí spoluobčané, abych Vám popřála klidné a pokojné vánoční svátky a do nového roku 2020 hlavně pevné zdraví, dobré mezilidské a sousedské vztahy a spokojený život.

*Bc. Dagmar Spáčilová, místostarostka*

